

Sygn. akt V CZ 123/14

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku K. K.
przy uczestnictwie M. K.
o podział majątku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 5 marca 2015 r.,
zażalenia uczestniczki postępowania na postanowienie
Sądu Okręgowego w L.
z dnia 4 września 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 września 2014 r. Sąd Okręgowy w L. odrzucił, jako nieopłaconą, skargę uczestniczki postępowania M. K. złożoną w sprawie o podział majątku wspólnego. W uzasadnieniu wyjaśnił, że postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2014 r. oddalił wniosek o zwolnienie uczestniczki od opłaty od skargi kasacyjnej, przyjmując, że uczestniczka, która na wcześniejszych etapach postępowania korzystała ze zwolnienia od kosztów sądowych, nie spełnia wymagań, aby przyznać jej takie zwolnienie w postępowaniu kasacyjnym, ponieważ jej sytuacja majątkowa uległa poprawie. Na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w L. wydanego w niniejszej sprawie w dniu 17 kwietnia 2014 r. uzyskała na własność nieruchomości o wartości 200 000 zł, zaś termin uiszczenia obciążającej ją spłaty na rzecz wnioskodawcy został odroczonej o rok. Ponadto Sąd podał w wątpliwość wiarygodność oświadczenia majątkowego uczestniczki, która twierdziła, że uzyskuje jedynie rentę w wysokości 600 zł miesięcznie, a jednocześnie była w stanie utrzymać samodzielnie mieszkanie o powierzchni 100 m². Zdaniem Sądu, uczestniczka może wyasygnować kwotę 1 000 zł na opłatę od skargi kasacyjnej. Postanowienie o odmowie zwolnienia uczestniczki od kosztów sądowych zostało doręczone jej pełnomocnikowi w dniu 11 sierpnia 2014 r. i otworzyło termin do uiszczenia opłaty od skargi, która jednak nie wpłynęła.

W zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej uczestniczka wniosła o poddanie kontroli prawidłowości postanowienia o odmowie zwolnienia jej od obowiązku opłacenia skargi kasacyjnej. Jej zdaniem, postanowienie było oparte na niesłusznym wniosku o możliwości wygospodarowania przez uczestniczkę środków na uiszczenie opłaty.

We wnioskach skarżąca domagała się uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy w zakresie wniosku o zwolnienie jej od kosztów sądowych do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty podniesione przez skarżącą, dotyczące prawidłowości poddanego badaniu na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. postanowienia odmawiającego jej zwolnienia od kosztów sądowych

w postępowaniu kasacyjnym są uzasadnione. Fakt przyznania uczestnicze nieruchomości lokalowej, w której mieszka, nie wpływa w zasadniczy sposób na jej zdolność do opłacenia skargi kasacyjnej, nadal bowiem uzyskuje jedynie rentę w minimalnej kwocie, a jednocześnie ciąży na niej znacznych rozmiarów dopłata na rzecz wnioskodawcy. Dokumenty złożone w toku postępowania potwierdzały zaległości w płatnościach, a zadłużenie spłacał wnioskodawca, więc także sugestie jakoby oświadczenie uczestniczki było niewiarygodne, ponieważ jest w stanie utrzymać mieszkanie, co wydaje się niemożliwe przy wykazywanych dochodach, opierają się na niepotwierdzonych przesłankach. W rezultacie przyjęta przez Sąd Okręgowy przyczyna odrzucenia skargi kasacyjnej nie była uzasadniona.

Mimo to jednak postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej odpowiada prawu.

Skarżąca wskazała jako wartość przedmiotu zaskarżenia całą wartość majątku wspólnego, ustaloną na 213 000 zł, jednak w rzeczywistości kwestionuje jedynie prawidłowość nieuwzględnienia jej wniosku o ustalenie nierównych udziałów byłych małżonków w tym majątku, wyrażającą się w odmowie stwierdzenia, że uczestnik nie przyczynił się w ogóle lub co najwyżej przyczynił się w znikomym stopniu do powstania tego majątku. Zaskarżenie dotyczy więc jedynie przyjętego w zaskarżonym postanowieniu udziału uczestnika w majątku wspólnym. Wartość tego udziału wynosi – w związku z przyjęciem przez Sąd równych udziałów obojga byłych małżonków - $\frac{1}{2}$ z 213 000 zł, co stanowi kwotę 106 500 zł i nie sięga 150 000 zł, wymaganych w art. 519¹ § 2 k.p.c., jako przesłanka dopuszczalności skargi kasacyjnej. W konsekwencji skarga kasacyjna wnioskodawczyni podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., jednak nie jako nieopłacona lecz jako niedopuszczalna, wobec czego zaskarżone orzeczenie, pomimo błędnego uzasadnienia odpowiadało prawu. Uzasadnia to oddalenie zażalenia na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.